

EESTI MAASTIKUARHITEKTIDE LIIDU

KUUKIRI 12/2019

EMALi kuukirja järgmine number ilmub 2. jaanuaril

juhatus: juhatus@maastikuarhitekt.ee

Kristiina Kupper (523 3340), Ülle Kunnus (514 7885)

Laura Männamaa (5814 2928), Gerly Toomeoja (5650 9500)

koordinaator: Reet Soans info@maastikuarhitekt.ee (5060 834)

kuukiri: Minea Kaplinski-Sauk minea@maastikuarhitekt.ee

KOOLITUS: Materjalikasutus maastikukujunduses

6. detsembril algusega kell 12.00 toimub Tartu Aparaaditehases (Kastani tn 42) kolmas õppepäev sarjast „Materjalikasutus maastikukujunduses“. Sel korral räägime vett ja õhku läbilaskvatest katendimaterjalidest ja nende kasutusvõimalustest.

AJAKAVA:

12.00 – 14.30

Õhku ja vett läbilaskvad uued katendimaterjalid ning nende kasutusvõimalused.

Lektor Nina Wennäkoski, EG-Trading OY, Soome, loeng on inglise keeles, vajadusel tõlge

14.30 – 15.00 kohvipaus

15.00 – 16.00

Õhku ja vett läbilaskvate katendite kasutamise kogemustest Eestis, praktilisi soovitusi rajajatelt projekteerijatele.

Lektor maastikuarhitekt Herkki Rõöm, TommiPlay OÜ

Koolituse osavõtt – EMALi liikmetele ja üliõpilastele 25 €, kõigile teistele huvilistele 35 €.

Õppepäeval osalejatele EMALilt täiendkoolituse tunnistus.

Registreerimine 3. detsembrini **SIIN**.

Lisainfo [EMALi kodulehel](#).

Tallinnast koolitusele sõiduks pakume transporti, buss väljub Tallinnast Mere puiesteelt kell 9.00. Koolituselt tagasisõidul Tartust Tallinnasse arvestatakse Eesti Arhitektuuripreemiade toimumisega. Transpordisoovist palume teada anda hiljemalt **3. detsembriks** info@maastikuarhitekt.ee, lisainfo transpordisoovijatele saadame personaalselt.

Foto: EG-Trading OY

ARHITEKTUURIPREEMIAID 2019

Pikk ootus on peaaegu läbi! Eesti Arhitektuuripreemiad 2019 laureaadid kuulutatakse välja juba sel reedel, 6. detsembril algusega kell 19 Tartus Kammivabrikus (Teguri 28A).

Uksed teeme lahti kell 18. Järelepidu toimub Kammivabrikus. Enne tseremooniat linastub värskes Mies.TV dokfilm. Tallinna ja Tartu vahel sõidavad arhitektuuripreemia eribussid.

Selle aasta arhitektuuripreemiade lavastus uurib ruumi mõju inimesele ja vastupidi – inimese mõju ruumile. Kas me tajume ruume ka muusika kaudu? Kas me tajume ruumiloome kunsti muusikas? Tseremoonia lavastaja on Priit Strandberg, esinevad noored muusikud Aike Randmann, Marion Strandberg, Johan Randvere ja Karl Tipp.

Vaata ka meie [kodulehte](#), kus on muuhulgas ära toodud täpsem ülevaade auhinnatseremoonia üksikasjadest ning loomulikult ka nimekirja kõigist nominentidest. Pärast seda, kui võitjad on pidulikult tseremoonial välja kuulutatud, leiata kodulehelt ka kõikide auhindade laureaadid.

EESTI ARHITEKTUURIPREEMIADE
AUHINNATSEREMOONIA

6. detsembril
19:00
TARTUS
KAMMI-
VABRIKUS

ESTONIAN ARCHITECTURE
AWARDS CEREMONY

on **December 6**
19:00
at **TARTU**
COMB
FACTORY

AJAKAVA

Uksed avame kell 18:00

Enne tseremooniat:

18.15 – 18.45 ainult tseremoonia külalistele ja esmakordselt Eestis linastub TAB 2019 dokumentaal „[Why Does Beauty Matter?](#)“ (Mies.TV, inglise keeles)

Kell 19.00 auhinnatseremoonia pealaval:

auhindu jagavad Eesti Sisearhitektide Liit, Eesti Arhitektide Liit, Eesti Maastikuarhitektide Liit, Eesti Kultuurkapitali arhitektuuri sihtkapital ning artiklipreemia annavad ühiselt Eesti arhitektuuriajakiri Maja ja kultuurileht Sirp. Orienteeruv kestus on 2,5 tundi

Pärast tseremooniat:

kontsert ja auhindamine väikesel laval: Eesti Valgustusdisainerite Assotsiatsiooni arhitektuuri valgustusdisaini eripreemia ja rahva lemmiku preemia

kogumike müük “Eesti arhitektuuripreemiad 2019” ja “Ruumipilt 2019” (auhinnatseremoonial on raamatud müügis soodushinnaga, pärast tseremooniat saab mõlemat teost soetada Eesti raamatupoodidest. Vaata lisa [kodulehel](#).)

järelepidu Kammivabrikus, plaate keerutab Robert Kähr

Enne ja pärast tseremooniat Kammivabrikus on avatud tänavarestoranid ja baar. (Hinnad on madalamad kui kesklinnas!)

TRANSPORT

Bussid Arhitektuuripreemiad 2019 auhinnatseremooniale väljuvad reedel, 6. detsembril

kell 09.00 Tallinnast, Vene Kultuurikeskuse eest

kell 15.00 Tallinnast, Nunne tänava parklast

kell 23.00 ja kell 01.00 Tartust, Kammivabriku eest

Registreerumine 2. detsembrini **SIIN**.

Tartu Planeerimiskonverentsi ettekanded veebis

Novembris toimunud V Tartu Planeerimiskonverentsi mõlema päeva peatekanded on kättesaadavad ka veebist.

[Avamine ja Helen Sooväli-Sepping ettekanne "Meie ühine ruum – Eesti ruumiline arengutee"](#)

[Endrik Mänd "Planeerimise ja poliitika seostest" ja Andres Sevtsük "Linna ruum ja liikumisviiside valikud"](#)

Jõustus planeeringute vormistamise ja ülesehituse määrus

Novembri alguses jõustus riigihalduse ministri **17. oktoobri määrus nr 50**, millega kehtestati planeeringutele üldised vormistamisnõuded. Uued nõuded kehtivad kõikidele planeeringuliikidele ning reguleerivad nii planeeringu seletuskirja, jooniseid kui ka vähesel määral lisasid. Vormistusliku külje pealt on eriti olulised nõuded seatud planeeringu joonistele, mis tuleb vormistada nii digitaalsete kihtide (vt määruse [lisa 1](#) ja [lisa 2](#)) kui ka nende kihtide väljatrükkide ehk esituskujudena.

Määrus kohandub kõigile algatatud, kuid kehtestamata üleriigilistele, maakonna- ja üldplaneeringutele ning riigi ja KOVI eriplaneeringutele alates 2020. aasta 1. maist. Algatatud, kuid kehtestamata detailplaneeringud peavad määruse nõuetele vastama alates 1. novembrist 2020.

IFLA Europe 2019 auhinna laureaat on Euroopa Roheliste Katuste Assotsiatsioonide Liit

Selleaastane IFLA Europe'i auhind anti üle organisatsiooni 30. juubeliassambleel Antalyas, Türgis ning selle pälvis Euroopa Roheliste Katuste Assotsiatsioonide Liit (*European Federation of Green Roof Associations*).

Tegu on organisatsiooniga, mis toetab aktiivselt roheliste katuste ja fassaadilahenduste kasutuselevõttu kogu Euroopas ning kelle visioon rohelistest, turvalistest ja elamisväärtetest linnadest ning linna- ja maapiirkondade jätkusuutlikust arengust ja planeerimisest, ühtib IFLA maailmavaataga.

Auhinna saanud organisatsiooni kohta saate rohkem lugeda nende kodulehelt: <https://efb-greenroof.eu/about-us/>

EKA arhitektuuriteaduskonna avatud loengud

Kultuuriakadeemia avatud arhitektuuriloengute sarjas räägitakse sel sügistelvel väljaheidete ja neoliberalismi mõjust arhitektuurile ning linnastumise alternatiividest. Kõik loengud algavad kell 18, on tasuta ning inglise keeles. Lisainfo: <https://www.avatudloengud.ee/>

19.12 // Lydia Kallipoliti // Cooper Union

Konverents "100 aastat mõisate võõrandamisest – maareformi tänane tähendus?"

Selle aasta 10. oktoobril möödus 100 aastat maareformist, millega sundvõõrandati meie mõisnikelt maad ja mõisad. Tegemist oli ühe olulisema võtmesündmusega Eesti Vabariigi loomisel, sest just lubadusega maad ümber jagada motiveeriti inimesi võitlema Vabadussõjas. Traditsiooniliselt oleme harjunud rääkima vasakäärmuslikust maareformist omas ajas, aga kuidas seda mõista täna? Kas peame olema jätkuvalt üksnes uhked sõjasaagiks saanud vara üle, või näitama välja empaatiat baltisakslaste vastu, kellelt oleme pärinud euroopaliku kultuuri?

Konverents toimub Raikküla mõisas.

Registreerimine **12. detsembrini**, osavõtutasu 23 €. Lisainfo [SIIT](#).

IUPE13 konverents

2020. aasta 20.-23. juulil toimub Tartus rahvusvaheline linnaplaneerimise ja keskkonnateemaline konverents alapealkirjaga „Managing Change“. Konverentsi ettekannete abstraktide esitamise tähtaeg on **15. detsembril**.

Lisainfo [konverentsi kodulehel](#).

EELTEADE: Muinsuskaitse ja restaureerimise täiendkoolitus

Jaanuaris 2020 saab liituda maastikuarhitektidele suunatud muinsuskaitse ja restaureerimisalase täienduskoolitusega TalTech Tartu kolledžis. Koolituse läbimisel saadav tunnistus võimaldab taotleda muinsuskaitsealast pädevustunnistust. Täpsem info uuel aastal algavate kursuste kohta saabub peagi.

Seniks leiate üldinfo [SIIT](#).

**TAL
TECH**
TARTU KOLLEDŽ

JUHATUS:

06.11 toimunud juhatuse koosoleku olulisemad punktid:

- Tööturu uuring ja hariduse temaatika
- Eelarve
- Liikmelisus ja liikmemaksude tasumine
- Loomeregistri täitmine
- Kulka projektid
- EMALi kaasamine erinevate ministeeriumite tegevustes

11.12 juhatuse koosoleku esialgne päevakord:

- Loomeregistri täitmine
- Eelarve
- Järgmise aasta tegevused
- Teadus- ja arengunõuniku temaatika

SÕNA SAAVAD UUED LIIKMED:

PRIIT INGVER

Milline on Sinu hariduskäik?

Peale keskkooli lõppu astusin TTÜsse informaatikat õppima, kuid lõpetamiseni ei jõudnud. Uuesti astusin ülikooli 2013. aastal maastikuarhitektuuri erialale. Läbisin nii bakalaureuse- kui magistriõppe ja lõpetasin cum laude 2019 kevadel.

Millega oled pärast õpingute lõppu tegelenud?

Olen asutanud koos kursusekaaslasega uue maastikuarhitektuuri büroo ning tegelenud intensiivselt selle käivitamisega. Töö kannab vaikselt vilja ning oleme leidnud ka juba esimesed äri- ja erakliendid.

Kuidas leidsid tee just maastikuarhitektuuri juurde?

Töötades haljastuse rajamisega tegelevas ettevõttes, hakkas üks hetk tunduma, et siledad muruplatsid ning sirged elupuuekid muutuvad igapäevaseks normaalsuseks ning väliruumi tohutu potentsiaal jääb tihti kasutamata. Selleks, et laitmise asemel hoopis aitama hakata, otsustasingi ennast selle valdkonnaga põhjalikult kurssi viia.

Mida ootad kõige rohkem EMALilt?

Soovin leida uusi kontakte ja põnevaid arutelusid, valdkonda puudutavaid üritusi, töötubasid, konverentse, mõttekodasid. Loodan, et EMALi liikmena on mul võimalus lisada oma panus Eesti maastikuarhitektuuri arengusse.

VÕISTLUSED:

Arhitektuurivõistlus Lihula peatänava ja seda ümbritseva linnaruumi kujundamiseks

Lihula peatänava arhitektuurivõistluse eesmärgiks on leida terviklik ruumiline lahendus Lihula kesklinna arendamiseks ning pakkuda välja lahendusi tänavaäärsetele laiendustele ja võimalikule uuele keskvaljakule. Võistluse tähtaeg on **19. detsembril**. Lisainfo [SIIT](#).

Võsu aleviku keskuse arhitektuurivõistlus

Arhitektuurivõistluse eesmärk on otsida Võsu keskosale selgelt tajutavat terviklikku ideelahendust, mis leiaks tasakaalu populaarsust koguva suvituskeskuse ja meeldiva kvaliteetse elukeskkonna vahel. Võistluse tähtaeg on **11. detsembril**. Lisainfo [SIIT](#).

Bagnoli rahvusvaheline ideevõistlus

Võistluse eesmärk on pakkuda välja uus maastikulahendus Napolis asuvale enam kui 250 hektari suurusele endisele tööstusalale. Visiooni lähtekohaks on väikese asustustihedusega roheline linnaosa. Uue ala keskmesse on kavandatud 120 hektari suurune linnapark, mis saaks moodustada Napoli linna uue rohelse südame. Võistluse tähtaeg on **7. jaanuaril 2020**. Lisainfo [SIIT](#).

Teele Nigola

30 aastat järjest on Euroopa maastikuarhitektid kogunenud, et ühiselt maailma parandada. Sel korral saadi kokku Vahemere ääres Türgi kuurortlinnas Antalyas.

Konverentsi teemaks oli maastiku mälu. Minu ettekanne keskendus Maarjamäe memoriaalile ning selle paiga rohketele kihistustele. Huvitav oli kuulda lätlaste üsna sarnasest monumendist – “Liktendarzs”, mis tõlkes tähendab “Saatuse aed”. See rajati riigi 100. sünnipäeva kingitusena mälestamaks totalitaarse riigivõimu ohvreid (<http://liktendarzs.lv/us>). Mälestusmärgi idee autoriks on jaapani tuntud zen-budistist maastikuarhitekt Shunmyo Masuno.

Läti “Saatuse aed”. Foto: Gatis Balodis

Et üritus leidis aset Vahemere ääres, siis võiksite mõelda, et delegaadid pidasid vestlusi rannal päikest võttes, kuid paraku see nii sugugi ei olnud. Sel korral olid organisatsioonisisest pinged sedavõrd teravad, et laupäevane üldkoosoleku päev kestis hommikul 9-st õhtul 9-ni. Mis siis ometi lahti? Toimusid suured muutused – pea tervikuna vahetus juhtkond, varasematest liikmetest jäid uude koosseisu vaid Hermann Gunnlaugsson Islandilt ning peasekretäri ametis tegutsev Urszula Forczek-Brataniec Poolast. Ameti pani maha pikaaegne president, Dublinist pärit Tony Williams. Uueks presidendiks valiti Prantsuse delegaat Karin Helms, kellega olen ise aastaid koos töötanud koolide tunnustamise töögrupis. Usun, et ta suudab IFLA EU tasakaalukale rajale juhtida.

Head uudised tulid Vahemere-äärsetest riikidest, mida siduvatele sarnastele probleemidele lahenduste otsimiseks on tegusema asunud omamoodi regioonühendus MedNet. Veel ühe toreda uudisena selgus, et juba kaks aastat on Euroopas 20. oktoobril tähistatud maastikupäeva. Ehk saame selle päeva väljatoomiseks ka Eestis midagi ära teha.

Minu peamine missioon seekordsel üldkogul seisnes Gruusia maastikuarhitektide organisatsiooni abistamises. Tutvusin gruusia maastikuarhitekti Nino Shengeliyaga juba kolm aastat tagasi Torino konverentsil ja tookord tegin talle ettepaneku IFLA liikmelisust taotlema, sest Gruusia ei ole liikmesriikide hulgas.

Nino esitas avalduse, kuid selgus, et ka teine organisatsioon Gruusias oli avalduse teinud, mistõttu Gruusia liikmelisus on jätkuvalt õhus. Kuna kaks ühendust on poliitilises mõttes äärmiselt vastandlikult – üks on venemeelsete vaadetega ja teine lääne poole suunatud pilguga, siis on nende koostöö riigisiselt keeruline. Minu eesmärk on toetada läänemeelseid tegutsevaid maastikuarhitekte, et neile avaneksid võimalused rahvusvaheliseks koostööks. Oleme teinud Ninoga ka plaane Eesti-Gruusia koostöö teemal. Kui on huvilisi, siis võiks tuleval aastal pidada plaani ja korraldada sinna kanti EMALI õppereisi.

Foto: Teele Nigola

Uudistest veel niipalju, et IFLA Europe poolt ellu kutsutud raamat Euroopa maastikuarhitektuurist “Landscape Architecture Europe” ootab ülejäärmise aasta raamatu jaoks artikleid kuni märtsi lõpuni. Kutsun üles seda võimalust kasutama! Seni ilmunud kogumikest saate ülevaate siit: <https://www.landscapearchitectureeurope.com/>

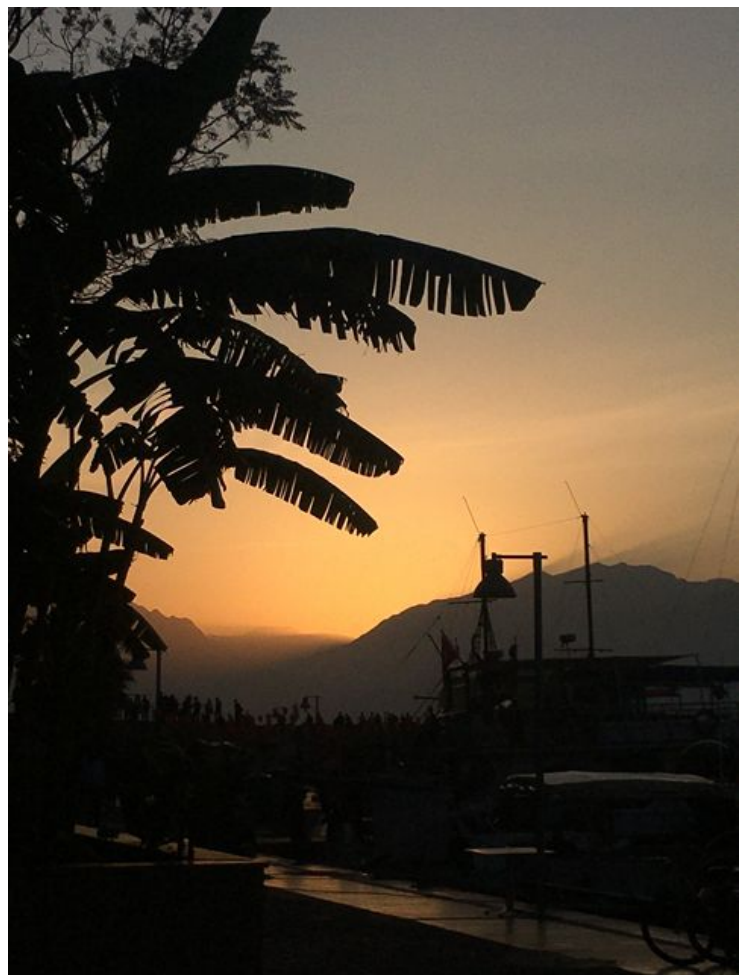

Foto: Teele Nigola